

▶ STRONA 4

Jak ocenić 20 lat w Unii?

▶ STRONA 10

Obiekt i przetworzenie

**W TEJ GAZECIE
JEST MIEJSCE NA
TWOJĄ REKLAMĘ**

**kontakt:
wydawnictwo@ahns.pl**

Małe wielkie zmiany

Po kwietniowych wyborach samorządowych w Radomiu nie zmienił się ani prezydent ani starosta, pozornie więc jest po staremu. Zmieniła się jednak większość w Radzie Miejskiej (a wcześniej w Sejmie) i po raz pierwszy od lat zapanowała polityczna zgoda na linii zarządu miasta i rady, ale też samorządu województwa i rządu RP. Czy ta szansa zostanie wykorzystana?

7 kwietnia radomianie zdecydowali: Radomski Pakt Samorządowy Radosława Witkowskiego (utworzony przez Koalicję Obywatelską, Polskę 2050 Szymona Hołowni, Polskie Stronnictwo Ludowe, Nową Lewicę i Stowarzyszenie Bezpartyjni Radomianie) zdobył 39,95 proc. głosów (29 159), Prawo i Sprawiedliwość - 38,08 proc. (27 795), Komitet Nowego Prezydenta Radomia Roberta Prygla - 9,91 proc. (7 229). Pozostałe komitety nie przekroczyły 5 proc. głosów. Tym samym do Rady Miejskiej weszli członkowie tylko dwóch komitetów: RPS Radosława Witkowskiego zdobył 13 mandatów, a PiS - 12 mandatów (dotąd większość w radzie mieli radni PiS, opozycjoni wobec prezydenta, co doprowadzało do konfliktów).

W wyborach do sejmiku woj. mazowieckiego PiS uzyskało 33,16 proc. głosów, Koalicja Obywatelska - 31,52 proc., Trzecia Droga - 16,54 proc., Lewica - 6,94 proc., a Konfederacja i Bezpartyjni Samorządowcy - 6,84 proc. W praktyce oznacza to kontynuację rządów w województwie większościowej koalicji KO i ludowców. Trudno jednak stwierdzić, czy Adam Struzik pozostanie na fotelu marszałka (jest nim od 21 lat),

Fot. Łukasz Wójcik, Urząd Miejski w Radomiu

czy zastąpi go ktoś z KO. 7 maja radni sejmiku marszałka nie wybrali, kolejną próbę podejmą 14 maja.

W I turze wyborów na prezydenta Radomia Radosław Witkowski uzyskał 40,85 proc., a Artur Standowicz - 29,49 proc. głosów. Robert Prygiel, który przez wielu uważany był za czarnego konia wyborów, nie dostał się do II rundy. A w tej 21 kwietnia Radosław Witkowski zwyciężył z Arturem Standowiczem stosunkiem 54,58 do 45,42 proc. głosów i

pozostał na stanowisku na trzecią kadencję.

7 maja oficjalnie rozpoczęła się IX kadencja Rady Miejskiej w Radomiu. Na przewodniczącego rady został wybrany dotychczasowy wiceprezydent Mateusz Tyczyński, który tym samym po 10 latach pożegnał się z magistratem. Wiceprzewodniczącymi Rady Miejskiej zostały Wioletta Kotkowska, Magdalena Lasota i Agnieszka Stolarczyk. Ślubowanie złożył także prezydent Radosław

Witkowski (wszyscy na zdjęciu).

- Wierzę, że najbliższych 5 lat będzie dobrym czasem dla naszego miasta. Wraz z nową większością w radzie jestem gwarantem dobrej współpracy z rządem i sejmikiem. Naszą szansą jest zapowiedziana zmiana systemu finansowania samorządów, których rola przez 8 ostatnich lat była niestety ograniczana - mówił Radosław Witkowski po ślubowaniu.

Skład obecnej rady z ramienia RPS tworzą: Robert Chrobotowicz, Katarzyna Kalinowska, Jarosław Kosior, Anna Kotkowska, Wioletta Kotkowska, Magdalena Lasota, Marta Michalska-Wilk, Jan Pszczoła, Agnieszka Stolarczyk, Piotr Szprendałowicz, Mateusz Tyczyński, Robert Utkowski, Kazimierz Woźniak. Kiedy prezydent ponownie powoła na swoje zastępczynię Martę Michalską-Wilk i Katarzynę Kalinowską, to w radzie zastąpią je odpowiednio: Adam Duszyk i Dawid Ruszczyk.

Z ramienia PiS: Adam Bocheński, Marcin Kaca, Mateusz Kuźmiuk, Marcin Majewski, Paulina Markiewicz, Aurelia Michałowska, Katarzyna Pastuszka-Chrobotowicz, Łukasz Podlewski, Marek Sołśnia,

Artur Standowicz, Kazimierz Staszewski Dariusz Wójcik. Dariusz Wójcik i Aurelia Michałowska nie weszli jednak do klubu radnych PiS.

W radzie powiatu radomskiego większość ponownie zdobyło PiS, a 7 maja starostą został wybrany ponownie Waldemar Trelka.

Przypomnijmy, że przed nami kolejne wybory - 9 czerwca. W wyborach do Parlamentu Europejskiego w okręgu nr 5 listy wystawi 7 ugrupowań. Region radomski reprezentować będą: Stefan Błaszczyk (2 miejsce na liście KWW Bezpartyjni Samorządowcy - Normalna Polska w Normalnej Europie), Leszek Ruszczyk (2 miejsce na liście KWW Koalicja Obywatelska), Rafał Foryś, Jarosław Dąbrowski, Elżbieta Komosa i Aneta Gozdur (odpowiednio 1, 3, 5 i 7 miejsce na liście KWW Konfederacja Wolność i Niepodległość), Patryk Fajdek (2 miejsce na liście KWW Lewica), Adam Bielan, Anna Kwiecień, Radosław Fogiel (odpowiednio 1, 4 i 6 miejsce na liście KWW Prawo i Sprawiedliwość) oraz Leszek Przybytniak (7 miejsce na liście KWW Trzecia Droga Polska 2050 Szymona Hołowni - Polskie Stronnictwo Ludowe).

RED

Poważne wyzwania jutra

Ważną międzynarodową konferencję naukową przeprowadziła w kwietniu Akademia Handlowa Nauk Stosowanych w Radomiu wraz z partnerami. A w maju już kolejna...

W dniach 12-13 kwietnia w kampusie AHNS dyskutowano o „Kompetencjach przyszłości - wyzwaniach współczesnych pokoleń”. Specjaliści z obszaru ekonomii, informatyki, pedagogiki, psychologii i prawa omawiali m. in. wyzwania jutra w zakresie edukacji, bezpieczeństwa i zarządzania organizacją, rolę i kompetencje instytucji, specjalistów, nauczycieli i rodziców w podnoszeniu i budowaniu świadomości nt. zdrowia psychicznego oraz wprowadzanie nowoczesnych technologii do służby

społeczeństwu. Konferencja stanowiła okazję do integracji środowiska naukowego, wymiany wiedzy oraz do rozważań wyzwaniami, jakie stoją przed społeczeństwem.

A już 17 maja w budynku AHNS w Radomiu przy ul. Traugutta 61a. VIII Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Nowe tendencje w psychologii i pedagogice”. Inicjatorami i głównymi organizatorami wydarzenia jest kadra naukowa oraz studenci psychologii i pedagogiki Wydziału Nauk Społecznych AHNS w

Radomiu. Omawiane będą m. in. współczesne kierunki rozwoju oraz innowacyjność w psychologii i pedagogice, wpływ nowych technologii na funkcjonowanie psychospołeczne, patologie społeczne XXI wieku, psychologiczny wymiar wojny i rzeczywistości postpandemicznej, nowe perspektywy w pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Uczestnicy mogą wziąć udział w konferencji również w formie online poprzez platformę Microsoft Teams. Szczegóły na ahns.pl. RED, fot. AHNS

Z RÓŻNYCH STRON

Pod dyktando

Miejska Biblioteka Publiczna powróciła po przerwie do organizowania radomskiego dyktanda. Na początku kwietnia walka o tytuł Radomskiego Mistrza Polskiej Ortografii 2024 była zacięta. Zwyciężył jeden z młodszych uczestników - Julian Janas, uczeń 8 klasy

tyńskiej przez całe dziesięciolecie była zakłamywana, a w czasach komunizmu wręcz bezlitośnie tępiona. Dziś wielkim zobowiązaniem dla kolejnych pokoleń jest troska o to, by pamięć o tamtych wydarzeniach była wiecznie żywa – mówi prezydent Radosław Witkowski. Organizatorami uroczystości byli: Dowodca Garnizonu Radom, Prezydent

tyńskiej przez całe dziesięciolecie była zakłamywana, a w czasach komunizmu wręcz bezlitośnie tępiona. Dziś wielkim zobowiązaniem dla kolejnych pokoleń jest troska o to, by pamięć o tamtych wydarzeniach była wiecznie żywa – mówi prezydent Radosław Witkowski. Organizatorami uroczystości byli: Dowodca Garnizonu Radom, Prezydent

tyńskiej przez całe dziesięciolecie była zakłamywana, a w czasach komunizmu wręcz bezlitośnie tępiona. Dziś wielkim zobowiązaniem dla kolejnych pokoleń jest troska o to, by pamięć o tamtych wydarzeniach była wiecznie żywa – mówi prezydent Radosław Witkowski. Organizatorami uroczystości byli: Dowodca Garnizonu Radom, Prezydent

Lotnicze historie

Niezwykłą, jak na swój profil działalności wystawę, prezentowała na przełomie kwietnia i maja Galeria Łaźnia przy ul. Traugutta. RKSTIG Łaźnia i American Corner przygotowały tu ekspozycję „Współpraca Polsko-Amerykańska w Dziedzinie Lotnictwa od 1917 roku”. Opowiadała ona o walce o niepodległość Polski, udziale amerykańskich pilotów w bitwach wojny polsko-bolszewickiej w 1920 roku, ale również o współpracy na niwie sportowej w okresie międzywojennym. Nie zabrakło także prezentacji losów polskich i amerykańskich pilotów podczas II wojny światowej, włączając w to pomoc dla walczącej Warszawy. Można było obejrzeć amerykańskie odznaczenia wojskowe z różnych okresów, odznaki noszone przez żołnierzy amerykańskich, czy symbole związane z integracją Polski z NATO. Ekspozycje pochodziły ze zbiorów Mirosława Borowskiego, emerytowanego żołnierza zawodowego, społecznika, kolekcjonera, przewodnika. Atrakcją był też fabularyzowany dokument, przedstawiający historię awaryjnego lądowania amerykańskiego bombowca „Lady from Hell” w Radomiu w marcu 1945 roku.

Kuznie specjalistów

W Zespole Szkół Budowlanych w Radomiu rozpoczęło działalność drugie w Radomiu Branżowe Centrum Umiejętności. Będzie kształcić specjalistów z zakresu prac wykończeniowych. Zawodowe kwalifikacje będą tu mogli poszerzać zarówno uczniowie, jak i pracownicy branży budowlanej oraz nauczyciele kształcenia zawodowego. Na utworzenie BCU miasto otrzymało dofinansowanie z funduszy unijnych w wysokości 11 mln zł. Na początku roku w Radomiu zostało też uruchomione Branżowe Centrum Umiejętności specjalizujące się w dziedzinie automatyki przemysłowej. Działa ono w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 2.

By pamiętać

Niezwykłe uroczyste były radomskie obchody Dnia Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej. 13 kwietnia parlamentarzyści, władze miasta, służby mundurowe oraz przedstawiciele organizacji społecznych złożyli kwiaty pod kamieniem pamiątkowym przy Dębach Pamięci, posadzonych w 70-lecie Zbrodni Katyńskiej na pl. ks. Z. Domagaly. W Kościele Garnizonowym celebrowano mszę w intencji pomordowanych jeńców polskich z obozów Kozielsk, Starobielsk, Ostaszów i Zaginionych na Wschodzie, a uroczystości główne, z udziałem kompanii orkiestry wojskowej, odbyły pod Pomnikiem Katyńskim na cmentarzu przy ul. Limanowskiego. - Prawda o zbrodni ka-

Tragiczna rocznica

19 kwietnia przypadła 81. rocznica wybuchu powstania w getcie warszawskim, największego zbrojnego zrywu Żydów podczas II wojny światowej. Z tej okazji tradycyjnie na placu u zbiegu ulic Podwalnej i Bóżniczej w Radomiu odbył się happening uczniów VI LO z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Jana Kochanow-

AKA, fot. AMR

OD REDAKCJI

Drodzy Czytelnicy!

Nadszedł piękny, pachnący maj, a wraz z nim... matura. W wiosennym wydaniu „Gazety Radomskiej” w ogóle sporo o edukacji – ale też dlatego, że zajmujemy się ona palącymi problemami naszych czasów. Edukacyjnie podeszliśmy też do 20-lecia członkostwa Polski w Unii Europejskiej – należy rozważać plusy i minusy, za i przeciw – tak by młodzi mogli w przyszłości świadomie decydować o kształcie swojego kraju i Europy. Nie mogło też zabraknąć tematów inwestycyjnych – w mieście i regionie naprawdę wiele się dzieje. To samo w kulturze – stąd sporo recenzji i zapowiedzi. Piszemy oczywiście o skutkach niedawnych wyborów samorządowych. Czytelnicy oceniaj, czy wyniki te napawają ich optymizmem. My w każdym razie, na wiosnę właśnie optymizmu życzymy.

Redakcja

Gorący Czerwiec

To już zwyczaj, że czerwiec w Radomiu będzie obfitował w ważne wydarzenia kulturalne i społeczne.

W pierwszy weekend miesiąca odbędzie się 13 już edycja Międzynarodowego Festiwalu Artystów Ulicznych i Precyzji, który zawsze przyciąga na radomski deptak tłumy zainteresowanych.

Natomiast na 8-12 czerwca zaplanowano 46. Radomską Wiosnę Literacką. W ramach Wiosny w dniach 8-9 czerwca na pl. Coraziego odbędą się X Radomskie Targi Wydawnictw Regionalnych. Festiwalowe wydarzenia będą miały miejsce również w Teatrze Powszechnym, w MCSW Elektrownia czy w bibliotecznym ogrodzie. W Radomiu pojawią się tu tak znani pisarze jak Jacek Dukaj, Andrzej Stasiuk, Agnieszka Jelonek, Sylwia Chutnik. Zaplanowano wydarzenie literackie o Radomiu lub o pisarzach związanych z Radomiem, dyskusje o nowościach wydawniczych, spotkania z pisarzami, których książki znalazły się na liście najczęściej wypożyczanych tytułów ze zbiorów radomskiej biblioteki, wydarzenia o charakterze rozrywkowym inspirowane literaturą. Nie zabraknie również atrakcji dla najmłodszych czytelników (będą to m.in. warsztaty edukacyjne i spotkania autorskie z Barbarą Sadurską). Miejska Biblioteka Publiczna zaprosi również na literacką grę miejską i piknik, który zorganizują członkowie Stowarzyszenia Droga Mleczna.

RED, fot. archiwum „GR”

GAZETA RADOMSKA

Wydawca: Akademia Handlowa Nauk Stosowanych Biblioteka AHSN, ul. Mazowieckiego 7a, 26-600 Radom, tel (48) 363 22 90, e-mail: ahsn@ahsn.pl

Kierownik redakcji: Agnieszka Markiewicz-Równy Redaguje zespół Wszystkie prawa zastrzeżone.

Wydarzyło się w kwietniu

3 Obchody Światowego Dnia Autyzmu. Stowarzyszenie Karuzela przystąpiło w Radomiu kolorowy marsz ulicami miasta „Wspólnie dla autyzmu”. W muszli koncertowej zaprezentowali się podopieczni szkół, przedszkoli i ośrodków wychowawczych. Tymczasem delegatura IPN w Radomiu i Muzeum im. Jacka Malczewskiego zaprosiły do Łaźni na wykład w ramach Instytutu Trzeciego Wieku. Dr hab. Sebastian Piątkowski opowiedział o firmie, „która zmieniła świat, a przy okazji też Radom”, czyli o radomskiej fabryce firmy Bata.

4 Na cmentarzu komunalnym w Radomiu odbyły się obchody 84. rocznicy pierwszych masowych egzekucji przeprowadzonych w czasie II wojny światowej na Frlęju. W latach 1940 – 1945 Niemcy regularnie dokonywali tu egzekucji polskich patriotów. Liczbę ofiar szacuje się na od 7 do 15 tysięcy.

5 W RKSTIG Łaźnia wernisaz i warsztaty Agaty Borowskiej, działającej w Warszawie, ale urodzonej w Radomiu artystki. Tworzy głównie kolaże, jest finalistką międzynarodowych konkursów: YICCA Prize 23/24 i Women United Art Prize 2023 w kategorii kolaż & tkanina. A w Kamienicy Deskurów rozstrzygnięcie konkursu „Wiosenny porządek to dobry początek”. Główną nagrodę otrzymała PSP nr 23. Drugie miejsce zajęła PSP nr 24, a trzecie – PSP nr 17. Zadaniem uczniów było uprzątnięcie terenów wokół szkół i zebranie odpadów w sposób selektywny. W ten sposób dzieci uprzątnęły ponad 7 ton śmieci.

9 W ramach prowadzonego przez OKiS Resursa Obywatelska cyklu „Recenzenci Resursy – spotkania literackie Adriana Szarego”, kolejna rozmowa o poezji – tym razem wzięli w niej udział Joanna Tużnik i Robert Utkowski, którzy współtworzyli publikację „Nieoczywista przynależność. Rozmowy Resursy”, wydaną w 2023 roku. Tego samego dnia i w tym samym miejscu Retrospektanie 57 – „Wokół Hotelu Rzymskiego”.

10 Obchody 14. rocznicy katastrofy pod Smoleńskiem. W Kościele Garnizonowym została odprawiona msza św., a kwiaty zostały złożone na grobie kpt. Artura Ziętka, pod płytą upamiętniającą ofiary katastrofy na ścianie Urzędu Miejskiego oraz pod pomnikiem Lecha i Marii Kaczwińskich.

11 W Muzeum Wsi Radomskiej wernisaz „Od adamaszku do żakardu. Dawne tkaniny dworskie”. Na wystawie możemy obejrzeć i poznać funkcję ubiorów i tkanin na przykładzie życia dworskiego przełomu XIX i XX wieku. Są tkaniny używane jako wystrój wnętrz - od dywanów po zastony, tkaniny pościelowe, meblowe oraz wyjątkowe ubiory i modne dodatki sprzed lat.

13-14 Doroczny Złot Modułarzy kolejowych w Domu Kultury Idalin. W programie imprezy znalazły się makieta modułowa w skali TT, pokaz technik modelarskich, kącik dla dzieci, giełda modelarska.

18 W MOK Amfiteatr, w ramach „Spotkań z nauką”, rozmowa z prof. Szymonem Malinowskim pt. „Czy czeka nas klimatyczny Armagedon”? Prof. dr hab. Szymon Malinowski to m.in. założyciel i redaktor serwisu Naukaoklimacie.pl, fizyk atmosfery, specjalista z zakresu fizyki chmur i opadów oraz modelowania numerycznego procesów atmosferycznych, dyrektor Instytutu Geofizyki na Wydziale Fizyki Uniwersytetu Warszawskiego.

20 Na koncert „Rozświetlona noc - Poznaj swoją orkiestrę” zaprosiła Radomska Orkiestra Kameralna.

23 Dużym powodzeniem cieszyło się spotkanie autorskie z Joanną Szczepkowską, zorganizowane przez Miejską Bibliotekę Publiczną. Ta znana aktorka tym razem wystąpiła jako pisarka i promowała swój zbiór opowiadań „Wyspa Teo”. Wydarzenie było organizowane w ramach obchodów Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich.

24 W Zespole Szkół Muzycznych w Radomiu IX Ogólnopolska Konferencja Naukowo-Szkoleniowa „Wspieranie dzieci i młodzieży ze spektrum autyzmu”, której organizatorem był Zespół Szkół Specjalnych i Placówek Oświatowych.

27 W Pracowni Nowych Mediów MOK Amfiteatr warsztaty fotograficzne z Aleksandrem Małachowskim, fotografem architektury, artystą, współtwórcą ProjektFotografia.pl, który tworzył zdjęcia dla takich marek jak National Geographic, Warner Music czy BMW. To w ramach projektu Budżetu Obywatelskiego, „Spotkaj się z gwiazdą YouTube, TikToka i Instagrama”. A w Klubie Dzikie Węże MOK zaprosił na koncert „Masovian Mantra” w wykonaniu cenionego gitarzysty i kontrabasisty Michała Barańskiego.

AKA

Egzaminu nadszedł czas...

Ponad 2 tys. 600 absolwentów szkół ponadpodstawowych w Radomiu rozpoczęło 7 maja egzaminy maturalne.

O sensie i formie matury dyskusje trwają od dawna, nie zmienia to jednak faktu, że pozostaje on najważniejszym szkolnym egzaminem w życiu. W tym roku w Radomiu przystąpiło do niego 1 tys. 349 absolwentów liceów ogólnokształcących, 1 tys. 39 absolwentów techników, 57 uczniów szkół artystycznych, czyli szkoły muzycznej i plastycznej oraz 172 osoby ze szkoły branżowej drugiego stopnia.

Tradycyjnie na pierwszy ogień poszedł język polski na poziomie podstawowym. Matura z j. polskiego składa się dziś z 3 części. Pierwsza obejmuje czytanie ze zrozumieniem, argumentowanie, znajomość zasad i posługiwanie się poprawną polszczyzną oraz notatkę syntetyzującą. Druga to test historycznoliteracki, w którym sprawdzana jest znajomość problematyki obowiązkowych lektur. Natomiast trzecia część to wypracowanie. W tym roku maturzyści mieli do wyboru dwa tematy: „Bunt i jego konsekwencje dla człowieka” lub „Jak relacja z drugą osobą kształtuje człowieka”.

Drugiego dnia matur zdawano matematykę, trzeciego – język obcy.

Wokół szpitala

Sporo dzieje się w radomskim szpitalu. Trafia tu nowy sprzęt, prowadzone są remonty i inwestycje. Skala potrzeb cały czas jest jednak ogromna.

Miastu udało się wygospodarować w budżecie pół miliona zł na wyposażenie nowych ambulansów Radomskiej Stacji Pogotowia Ratunkowego. Pogotowie mogło kupić już m. in. nowoczesny defibrylator, respirator, urządzenie do mechanicznej kompresji klatki piersiowej, krzesło kardiologiczne, pompę infuzyjną, nosze. Pierwsza tura zakupów pochłonęła 300 tys. zł. Cały projekt będzie realizowany do końca 2024 roku. Sprzęt będzie bardzo przydatny w codziennej pracy ratowników medycznych, pielęgniarek i lekarzy. Każdego dnia do potrzebujących pomocy wyjeżdża około stu karetka radomskiego pogotowia. Ambulanse i aparatura są więc mocno eksploatowane i potrzebują regularnych nakładów.

Z kolei 10 mln zł przeznaczony na Radomski Szpital Specjalistyczny Samorząd Województwa Mazowieckiego. Dzięki temu będzie można zmodernizować kolejne oddziały i poradnie. Pieniądze zostaną przeznaczone na modernizację, remonty i zakupy wyposażenia dla oddziałów: chirurgii ogólnej, chirurgii szczękowo-twarzowej, neurologii oraz poradni gastrologicznej i urologicznej. Szpital planuje też wymianę dwóch wind.

Szpital wymaga nakładów. Te obiekty mają już kilkadziesiąt lat. Skala wyzwań, którym chcemy sprostać, jest bardzo duża. Od wielu lat nasza współpraca z marszałkiem

jest bardzo dobra i mam nadzieję że w przyszłości również będziemy mogli podejmować kolejne wyzwania i liczyć na dobre decyzje. Oczywiście liczę też na współpracę z rządem. Niedawno gościliśmy minister zdrowia Izabelę Leszczynę i usłyszeliśmy potwierdzenie, że możemy liczyć na dofinansowanie budowy Centrum Opieki Długoterminowej, bo to wprost wpisuje się priorytety Ministerstwa Zdrowia – mówi prezydent Radosław Witkowski.

Dodajmy, że przy ul. Tochtermanna trwa rozbudowa Szpitalnego Oddziału Ratunkowego przy RSS (na zdjęciu). Wykonawcą jest firma Bauddziedzic z Głogowa Małopolskiego. Ruszyły prace ziemne i budowa fundamentów nowego skrzydła budynku. Obok wniesienia nowej czę-

RED, fot. AMR

Jak ocenić 20 lat w Unii?

W 20 rocznicę wstąpienia Polski do Unii Europejskiej i w przeddzień czerwcowych wyborów do Parlamentu, trwa dyskusja nad korzyściami i ceną członkostwa Polski w UE. A jak to wygląda z perspektywy Radomia?

Według niedawnego sondażu Eurobarometr, wykonanego na zlecenie Parlamentu Europejskiego, 81 procent Polaków uważa, że Polska czerpie korzyści z członkostwa w Unii Europejskiej. Przeciwnego zdania było 15 procent badanych. Z kolei nasze Centrum Badania Opinii Społecznej sprawdziło, ilu rodaków opowiada się za obecnością Polski w UE. Okazało się, że 77 proc. Dużo, ale w 2022 roku to poparcie sięgało 92 procent!

Z kolei wg niedawnego sondażu IBRIŚ dla „Rzeczpospolitej”, zdaniem 53,5 proc. badanych zalety członkostwa Polski w Unii przeważają nad wadami, według 24,7 proc. wady i zalety się równoważą, a według 16,7 proc. wady przeważają. W 2020 roku IBRIŚ zadł identyczne pytanie – od czasu o niemal 11 pkt proc. ubyło euroentuzjastów, a przybyło, o około 9 procent tych, którzy widzą równowagę się zalet i wad.

- To co widzimy, to załamanie trendu wzrostu euroentuzjizmu. Od trzech lat mamy duży wzrost liczby przeciwników Unii Europejskiej – powiedziała Polskiemu Radiu wiceminister do spraw europejskich Magdalena Sobkowiak.

Za osłabienie euroentuzjizmu wśród Polaków niektórzy winią rosyjską propagandę, szczególnie silną po ataku na Ukrainę. Jednak Polacy zaczynają też dostrzegać, że członkostwo w UE ma jednak jakąś cenę – widać było to po niedawnych protestach rolników, którzy boją się narzucenia przez Unię zasad Zielonego Ładu.

Z sondaży wynika, że wśród zalet członkostwa w UE Polacy najczęściej wymieniają otwarte granice, fundusze unijne, wzrost bezpieczeństwa kraju oraz możliwość kształcenia za granicą. Ale jednocześnie obawiają się narzucania Polsce prawa przez Brukselę. Nie podoba nam się również nierówne traktowanie krajów członkowskich. Duże obawy budzą unijne pomysły i próby relokacji uchodźców i migrantów do państw członkowskich. Dyskusja o tych problemach wybuchła podczas ostatnich kampanii wyborczych, i trwa teraz, przed wyborami 9 czerwca do Parlamentu.

Tymczasem Radom podsumował 20. rocznicę wstąpienia Polski do UE przede wszystkim pod kątem korzyści i przeprowadzonych inwestycji. Okazało się, że przez te lata nasze miasto pozyskało z UE ok. 1,7 mld

złoty. Łączna wartość zrealizowanych dzięki temu projektów wyniosła 2,6 mld zł.

Największą kwotę z unijnych funduszy – 450 mln zł – pozyskały Wodociągi Miejskie. Spółka zmodernizowała istniejącą sieć wodno-kanalizacyjną lub wybudowała nowe odcinki o łącznej długości prawie 400 kilometrów. Została też zmodernizowana oczyszczalnia ścieków. Drugim projektem współfinansowanym ze środków UE był program LIFE. Tu największą inwestycją była modernizacja zalewu na Borkach i stawów kolmatacyjnych. Została również przeprowadzona meandryzacja rzeki Mlecznej.

Dzięki programom unijnym powstała m.in. obwodnica południowa, w całości lub na pewnych odcinkach zostały przebudowane m. in. ulice Żółkiewskiego, 1905 Roku, Młod-

dzianowska, Słowackiego czy Warszawskiej. Duże inwestycje drogowe były realizowane przede wszystkim w pierwszych latach członkostwa Polski w UE. Później unijne fundusze ewoluowały w kierunku „zielonych projektów” czy inwestycji w transport publiczny. W Radomiu w ramach tzw. projektu multimodalnego zostały zakupione nowe elektryczne autobusy, biletomaty, wiaty przystankowe czy tablice Systemu Dynamicznej Informacji Pasażerskiej.

Kolejne projekty współfinansowane z funduszy unijnych to rewitalizacja Kamienicy Deskurów (na zdjęciu po lewej) oraz nowy pawilon ginekologiczno-polożniczy w Radomskim Szpitalu Specjalistycznym. Zostały wdrożone e-usługi w szpitalu i pogotowiu. Przy finansowym wsparciu ze strony Unii powstał też nowy złobek przy ul. Michałowskiej (na zdjęciu po

prawej).

Miasto wykorzystało także szansę poprawy warunków w jakich uczy się młodzież. Powstały nowe budynki Zespołu Szkół Muzycznych i Zespołu Szkół Plastycznych, a ostatnio w Zespole Szkół Budowlanych oraz w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 2 zostały uruchomione dwa Branżowe Centra Umiejętności. Dzięki unijnym dotacjom szkoły i przedszkola zakupiły nowe wyposażenie i pomoce dydaktyczne.

W ciągu minionych 20 lat fundusze unijne umożliwiły także realizację całego szeregu tzw. miękkich projektów. Ich celem było np. umożliwienie podniesienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych, aktywizacja osób niepełnosprawnych czy przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i cyfrowemu.

RED, fot. archiwum „GR”

Wartość podróży i dyskusji

Otwarta Europa to również możliwość współpracy pomiędzy uczelniami w ramach programu Erasmus+. Korzystają z niej m.in. studenci Akademii Handlowej Nauk Stosowanych w Radomiu.

Studenci AHNS w połowie kwietnia wzięli udział w programie organizowanym przez ISMA University of Applied Sciences w Rydze na Łotwie. Spotkania poświęcone były tematyce zrównoważonego rozwoju w

hotelarstwie. Profesory i wykładowcy z uczelni partnerskiej dzieliли się swoją wiedzą oraz doświadczeniami. Swoją rolę w mobilności w zagranicznych krajach stanowią dodatkową wartość dla każdego z uczestni-

ków i mają wpływ na przyszłość i kariery zawodowe studentów. Jest to też możliwość do poznania lokalnej kultury.

Z kolei pod koniec kwietnia dzięki programowi Erasmus+ studenci AHNS wzięli udział w kolejnym programie naukowym, tym razem organizowanym przez VIVES University of Applied Sciences w miejscowości Kortrijk w Belgii. Program poświęcony był prowadzeniu własnej działalności z kreatywnym wykorzystaniem nowoczesnych technologii. Wiedza teoretyczna przekazywana przez doświadczonych profesorów, odnalazła odzwierciedlenie w praktyce dzięki wizytom w lokalnych firmach czy fabryce czekolady. Odbyły liczne gry zespołowe, w których uczestniczyli studenci m.in. z Holandii czy Wielkiej Brytanii.

Dodajmy, że 26 kwietnia już w AHNS w Radomiu odbyła się debata na temat prawa międzynarodowe-

go, dotyczącego zbrodni wojennych i skutecznego ścigania sprawców. Studenci z Turcji, uczestnicy programu Erasmus+, spotkali się ze studentami

AHNS, aby dyskutować o wykonywaniu orzeczeń Międzynarodowego Trybunału Karnego.

Fot. AHNS

Wiadukt, N-S i Wolanowska

Wszystko wskazuje na to, że już wiosną przyszłego roku przejezdne będą wiadukt w ulicy Żeromskiego oraz III etap trasy N-S. A niebawem rusza kolejna wielka inwestycja drogowa w Radomiu.

Miejski Zarząd Dróg i Komunikacji zapewnia, że prace przy budowie nowego wiaduktu (na zdjęciu po prawej) idą pełną parą. Konstrukcja tak naprawdę będzie się składać z dwóch równoległych przepraw. Na wierzchołku znajdują się przystanki komunikacji miejskiej, a na dole wybudowany zostanie przystanek kolejowy Radom Wschodni.

W kwietniu rozpoczęło się już betonowanie południowej części wiaduktu – możliwe, że ta pierwsza nitka zostanie oddana do użytku już pod koniec roku. Roboty są prowadzone na całym odcinku pomiędzy przyczółkiem za ul. Zbrowskiego a filarami w okolicach ronda Zapalę, na wysokości ul. Szklanej i Olszewskiego. Następnym etapem będzie odcinek nad torami kolejowymi, ale tam belki wiaduktu będą już montowane przy użyciu dźwigu. Firma Trakcja z Warszawy prowadzi też roboty przy budowie drugiego, równoległego wiaduktu i roboty drogowe w rejonie ulic Średniej i Metalowej.

Całe zadanie pochłonie ponad 178,8 mln zł. Część finansowana z budżetu miasta (wiadukt) to koszt około 131 mln zł, natomiast część kolejowa (peron przystanku Radom Wschodni) to niemal 48 mln zł. Zakonczenie całej inwestycji nastąpi latem 2025 roku.

Bez zakłóceń przebiegają też prace przy budowie trzeciego etapu trasy N-S (na zdjęciu po lewej), łączącego Śródmieście z Gołębiowem I. Na osiedlu Nad Potokiem w marcu budowlancy postawili betono-

we krawężniki i obrzeża, wykonali podbudowę jezdni, doprowadzili instalację elektryczną. W kwietniu zaczęło się już układanie asfaltu, m. in. na poszerzonej części ul. Struga, na odnodze do ulicy Andersa oraz wzdłuż Potoku Północnego, aż do ulicy Szklanej, a także na nowych ciągach pieszo-rowerowych. W sąsiedztwie przystanku kolejowego Radom-Gołębiów kontynuowana

wej trasy. Firma Strabag z Pruszkowa prace ma zakończyć do wiosny 2025 roku. III etap N-S będzie biegł głównie obok linii kolejowej do Warszawy. W trzech miejscach będzie można zjechać z trasy na osiedle Nad Potokiem, natomiast w dwóch – na Gołębiów I. Powstanie też węzeł drogowy przy ulicy Struga, w pobliżu wiaduktu nad torami.

Tymczasem MZDIK rozstrzygnął przetarg na przebudowę ulicy Wolanowskiej oraz skrzyżowania Maratońskiej i Dębowej. Wygrała firma Strabag, której oferta opiewała na nieco ponad 58 mln 330 tys. zł. Zwycięzca będzie miał na wykonanie prac 18 miesięcy od podpisania umowy.

- To historyczna chwila. Przebudujemy zarówno ten wstydliwy wlot do Radomia od strony Łodzi, czyli

fragment od NSZZ Solidarność do granicy miasta, jak i miejski odcinek – od Kieleckiej do NSZZ Solidarność. To inwestycja, która usprawni ruch lokalny, ale też ułatwi wjazd do miasta od zachodu i dojazd na lotnisko. W ramach tego samego zadania zostanie też przebudowane skrzyżowanie Maratońskiej i Dębowej, gdzie pojawi się sygnalizacja świetlna. Dzięki temu znacznie

poprawi się bezpieczeństwo w tym miejscu – mówi prezydent Radosław Witkowski.

Zgodnie z projektem ulica Wolanowska na całej długości będzie miała dwa pasy ruchu o szerokości 3,5 metra. Na odcinku miejskim, po północnej stronie, powstanie chodnik, natomiast po południowej – chodnik i ścieżka rowerowa. Z kolei na odcinku krajowym, po obu stronach drogi powstaną ciągi pieszo-

-rowerowe o szerokości 3 metrów. Na całej długości przebudowanej ulicy znajdą się zatoki autobusowe. Zostanie też zamontowane nowe oświetlenie.

Prace na odcinku krajowym będą prowadzone pod ruchem, natomiast na odcinku miejskim – przy zamkniętym fragmencie Wolanowskiej, ale z możliwością dojazdu do posesji.

Przypomnijmy, że na realizację inwestycji miasto pozyskało z Polskiego Ładu 76 mln zł.

- Pieniądze, które zaoszczędzimy, będziemy chcieli zostawić w Radomiu, by móc przebudować np. ulicę Idalijską, Sandomierską, Królowej Jadwigi, Równą czy Grójecką. Wkrótce będę na ten temat rozmawiał z przedstawicielami rządu – zapowiedział prezydent.

RED, fot. AMR

By wesprzeć rodziców

Urząd Miejski ogłosił przetarg na budowę nowego złobka w Radomiu.

Powstanie on na Michałowie, u zbiegu ulic Piastowskiej i Józefowskiej. Projekt zakłada stworzenie 9 sal zabaw dla dzieci połączonych z sypialniami, a także pełnego zaplecza sanitarnego i kuchennego. Ma też powstać plac zabaw. W nowym złobku będzie miejsce dla 225 dzieci.

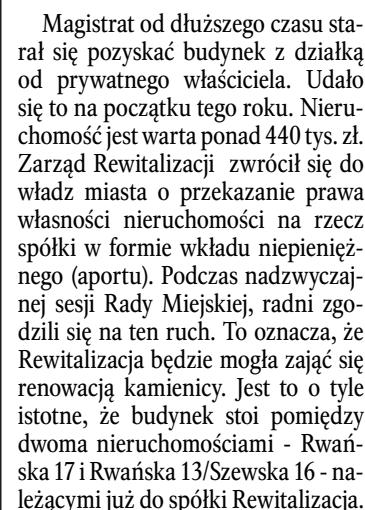
Na realizację inwestycji miasto ma przyznane prawie 9 mln zł dofinansowania z Krajowego Planu Odbudowy.

- Chodzi o to, by ułatwić rodzicom jak najszybszy powrót na rynek pracy. W 2014 roku w miejskich złobkach było zaledwie sto miejsc. Teraz jest ich już ponad trzysta. To m.in. dzięki budowie dwóch nowych złobków – przy ul. Michałowskiej i ul. Batalionów Chłopskich. Dzięki planowanej inwestycji liczba miejsc zwiększy się o 225, a oprócz tego, mamy też w planach utworzenie około 70 nowych miejsc w istniejących placówkach. Kolejnym naszym

RED

Zamiast ruiny...

Jest szansa na uratowanie kolejnego fragmentu Miasta Kazimierzowskiego. Radni zdecydowali w kwietniu o przekazaniu miejskiej spółce Rewitalizacja zrujnowanej trzykondygnacyjnej kamienicy przy ul. Rwańskiej 15.

Magistrat od dłuższego czasu starał się pozyskać budynek z działką od prywatnego właściciela. Udało się to na początku tego roku. Nieruchomość jest warta ponad 440 tys. zł. Zarząd Rewitalizacji zwrócił się do władz miasta o przekazanie prawa własności nieruchomości na rzecz spółki w formie wkładu niepieniężnego (aportu). Podczas nadzwyczajnej sesji Rady Miejskiej, radni zgodzili się na ten ruch. To oznacza, że Rewitalizacja będzie mogła zająć się renowacją kamienicy. Jest to o tyle istotne, że budynek stoi pomiędzy dwoma nieruchomościami – Rwańska 17 i Rwańska 13/Szewska 16 – należącymi już do spółki Rewitalizacja. Teraz spółka będzie mogła kompleksowo wyremontować budynek przy ul. Rwańskiej 13 i 15 i przy okazji zabezpieczyć już zrewitalizowaną Rwańską 17.

- Zarówno w budynkach przy ul. Rwańskiej 13, jak i w Rwańskiej 15 planujemy urządzenie lokalów usługowych. Nie rozważamy powsta-

nia tu mieszkań, ze względu na małą ilość miejsca oraz potencjalnie wysoką cenę za metr kwadratowy – tłumaczyła na sesji Dorota Rajkowska, prezes Rewitalizacji.

Spółka szuka teraz inwestorów i zewnętrznych źródeł inwestowania, przygotowuje też dokumenta-

cję projektową i niezbędne pozwolenia. Koszty odbudowy obu kamienic mogą sięgnąć 15 mln zł, jeśli budowa będzie tu parking podziemny. Bez parkingu podziemnego – ok. 8 mln zł. Same prace budowlane powinny potrwać 2 lata.

RED, fot. AMR

Kulturalny rozwój to też edukacja

Akademia Kulturalna AHNS ma już rok. Rozmawiamy z Aldoną Kowalczyk - Zagożdżon i Lidią Skoczylas, które prowadzą bibliotekę AHNS i organizują spotkania Akademii Kulturalnej.

Pierwszy wernisaz Akademii Kulturalnej AHNS miał miejsce w maju 2023 roku. Skąd pomysł i jaki jest cel tej inicjatywy?

Lidia: - Pierwszą wystawą organizowaną w ramach cyklu była zbiorowa wystawa pt. „Radomskie Towarzystwo Fotograficzne o swoim mieście”, podzielona na dwie części z racji pokazanych zbiorów RTF. Wystawy przedstawiały życie współczesnego Radomia w oprawie spuścizny dawnych wieków i na tle zmian, które dokonywały się na oczach fotografów działających w RTF.

Aldona: - Pomysł narodził się w jednej z radomskich kawiarni podczas przypadkowego spotkania z sekretarzem Radomskiego Towarzystwa Fotograficznego Dorotą Wólczyńską. Wówczas nawiązałyśmy rozmowę, której owocem było spotkanie z Prezesami RTF w murach naszej Akademii.

Celem i głównym motywem funkcjonowania Akademii Kulturalnej jest propagowanie twórczości regionalnych artystów. Chciałyśmy, aby było to miejsce, które będzie stanowiło wsparcie dla twórców, w którym otrzymają możliwość zamianowania swojej artystycznej strony. Dla naszej społeczności akademickiej tego typu działania stanowią uzupełnienie edukacyjnej i naukowej roli uczelni o potrzebę samorealizacji i rozwoju kulturalnego.

Przez ten rok w galerii przy ul. Traugutta 61 A mogliśmy obejrzeć prace niezwykłych artystów. Proszę ich przypomnieć.

Lidia: - Pokazaliśmy zbiorowe wystawy prac radomskich fotogra-

fów zrzeszonych w RTF oraz malarstwo i rysunek: „Pierowciny” Natalii Niemi, „Sodade” Dariusza Stemlacha, „Scalenie” Doroty Wólczyńskiej - Kieloch, „Postscriptum - Gaje Oliwne” Leszka Jastrzębiowskiego, „Radom - moje miasto” śp. Witolda Kowalskiego, „Opowieści dziwniej treści” Michała Budzisa.

Aldona: -Wystawy organizujemy w wymiennie: malarstwo, fotografia i rysunek. Dzięki temu każdy może znaleźć coś dla siebie. Data spotkań w AK jest stała i jest to zwykle pierwszy wtorek każdego miesiąca, godz. 17:00.

Na rocznicę działalności Akademii, 7 maja odbył się wernisaz z cyklu Galeria Debiutów. Czyje prace możemy dziś oglądać w galerii AHNS i do kiedy? I czy będą kolejne debiuty?

Aldona: - Postanowiliśmy zaprosić do naszej Akademii również de-

ów AHNS. Kto jeszcze przychodzi na organizowane przez Panie wystawy?

Lidia: - Na naszych wernisazach spotyka się wiele osób z różnych środowisk. Są to fajnscy fotografowie i artyści, jak również rodziny i znajomi wystawiających się twórców. Gościliśmy m.in. dyrektora Mazowieckiego Centrum Sztuki Współczesnej Elektrownia Włodzimierza Pujankę, dyrektora Radomskiego Klubu Środowisk Twórczych i Galerii „Łaźnia” Beatę Drozdowską. Stale współpracujemy z Radomskim Towarzystwem Fotograficznym na czele z całym zarządem, który zawsze zaszczycza nas swoją obecnością. Korzystając z okazji, chcielibyśmy podziękować panu Leszkowi Jastrzębiowskiemu za techniczne wsparcie przy organizacji wernisazów. W spotkaniach biorą również udział osoby dobrze znane w środowisku artystycznym Radomia, m.in.

Krzysztof Mańczyński, Longin Pinkowski i Państwo Bożenna i Janusz Popławscy.

Jakie są plany Akademii na najbliższe miesiące? I czy oprócz prezentacji prac plastycznych planujecie inne formy działań kulturalnych?

Aldona: - W okresie wakacyjnym będziemy planować kolejne wystawy, część z nich już jest wstępnie umówionych. Z pewnością będzie można u nas zobaczyć prace Krzysztofa Mańczyńskiego, Wojciecha Matyji, Michała Lagowskiego, Marka Citaka. Dodatkowo chcemy, aby nasza Cafe Gallery mogła posłużyć także jako miejsce do posłuchania muzyki na żywo. O realizacji planów będziemy na bieżąco informować. Jesteśmy wdzięczne, że nasza Akademia Kulturalna cieszy się tak dużym zainteresowaniem, co pozwala nam także na realizację nowych pomysłów.

Fot. AHNS

Jak ratować nastolatków

AHNS w ramach cyklu „Inspirujące Wykłady AHNS” nie stroni od poważnych tematów.

W kwietniu Akademia Handlowa Nauk Stosowanych zaprosiła do prezentacji online Krzysztofa Durnasia, pedagoga i psychologa, pracującego na co dzień z młodzieżą. Ukończył on wiele szkoleń w ośrodkach specjalistycznych przygotowujących psychologów.

W wykładzie „Zrozumieć, aby pomagać - o zachowaniach samobójczych nastolatków” mówił przy czym prób samobójczych nastolatków, o tym, jak można pomóc osobie w kryzysie samobójczym, przedstawił też model interwencji open up, który krok po kroku pozwala przeprowadzić skuteczną pomoc.

Temat jest niezwykle ważny. W 2023 roku w Polsce około 150 młodych ludzi skutecznie odebrało sobie życie. Prób samobójczych było wielokrotnie więcej. **RED**

Prawda w świecie chaosu

Miejska Biblioteka Publiczna zorganizowała w kwietniu debatę, która starała się zdiagnozować bardzo aktualny problem i coraz bardziej dolegliwy współczesności.

Świadczą o tym choćby bardzo duże zainteresowanie radomian, którzy wypełnili salę czytelników MBP. „Słowo przeciw słowu - debata o fake newsach, hejcie i kulturze słowa” trwała ponad półtorej godziny, a i tak okazała się za krótka - skala przedstawionego problemu jest tak duża, że ledwie udało się ją zarysować. Widać, że tego rodzaju rozmów potrzeba więcej. Spotkanie moderował dyrektor MBP Przemysław Czaja. A do dyskusji zaprosił osoby, które na co dzień zmagają się z informacją i słowem: Marcela Kiełtykę ze Stowarzyszenia Demagog, popularyzatorkę wiedzy o języku polskim Paulinę Mikułę, dr. hab. Karinę Stasiuk-Krajewską z Central European Digital Media Observatory i dziennikarkę Radomira Wita.

Pokazali oni jak wiele niebezpieczeństw czyha na każdego z nas w szerzej informacji - non stop jesteśmy bombardowani fałszywymi infor-

macją, próbami wyludzeń i tworzenia podziałów społecznych. W różny sposób wykorzystują nas zarówno politycy, przedstawiciele przetrzonych korporacji, jak i dzien-

niarze i zwykli oszuści. - Dezinformacja jest najniebezpieczniejszą i najbardziej efektywną wtedy kiedy my się boimy, kiedy tracimy poczucie bezpieczeństwa - podkreśla

Debatę można obejrzeć na profilu MBP (mbpradam) na youtube. **RED, fot. AMR**

Z policją i terytorialsami

Czy warto zostać policjantem albo żołnierzem? W kwietniu Akademia Handlowa Nauk Stosowanych gościła przedstawicieli służb mundurowych.

10 kwietnia Wydział Studiów Strategicznych i Technicznych AHNS, Akademickie Studium Kształcenia Praktycznego AHNS oraz Komenda Wojewódzka Policji z siedzibą w Radomiu zorganizowały na terenie uczelni „Dzień Kryminalistyki z Mazowiecką Policją” (na zdjęciu po prawej - fot. AHNS). Uczniowie szkół średnich mogli tu wysłuchać przedstawicieli policji, którzy opowiadali m.in. o tym dlaczego warto zostać policjantem, jaka jest rola i zadania służby prewencji i służby kontrterrorystycznej, a także jakie są praktyczne aspekty pracy w Laboratorium Kryminalistycznym. W części praktycznej uczniowie zwiedzali statyczne stoiska informacyjno-edukacyjne Laboratorium Kryminalistycznego, Wydziału Prewencji, Wydziału Konwojowego KWP z siedzibą

Radomiu, Samodzielnego Pododdziału Kontrterrorystycznego Policji w Radomiu oraz Komendy Miejskiej Policji w Radomiu. Wzięli też udział w konkursie wiedzy na temat bezpieczeństwa i kryminologii zwycię-

żyła ekipa III LO im. D. Czachowskiego w Radomiu.

Z kolei 25 kwietnia AHNS i 6 Mazowiecka Brygada Obrony Terytorialnej im. rtm. Witolda Pileckiego zaprosiły na „Dzień z Żołnier-

zem 6MBOT” (na zdjęciu po lewej - fot. 6MBOT). Odbyły się prelekcje i rozmowy z żołnierzami, pokaz sprzętu wojskowego i działań medycznych - można było zobaczyć, jak wygląda pierwsza pomoc na polu walki i udzielanie pomocy medycznej. Nie zabrakło punktu rekrutacyjno-promocyjnego, gdzie można było się dowiedzieć o możliwościach służby w obronie terytorialnej i karierze wojskowej.

Zawód przyszłości

Na warsztaty „Psycholog zawód przyszłości” AHNS zaprosiła uczniów XII LO i V LO w Radomiu.

Akademia dała uczniom przestrzeń na dyskusje grupowe i ćwiczenia. Omówiono drogę kształcenia w zawodzie psychologa, predyspozycje wewnętrzne niezbędne w zawodzie psychologa, a także zastosowanie wiedzy psychologicznej w codziennym życiu. Uczniowie mieli możliwo-

ść zapoznania się z działaniami Koła Naukowego Psychologii oraz Akademickiej Pracowni Psychologiczno-Pedagogicznej AHNS. Byli też w sali z lustrem weneckim, w której studenci nabywają umiejętności diagnostyczne i terapeutyczne, obserwując pracę psychologa.

BIBLIOTEKA AKADEMII HANDLOWEJ NAUK STOSOWANYCH W RADOMIU

poszukuje wszelkiego rodzaju dokumentów bibliotecznych, m.in. rękopisów, druków, rycin, fotografii, muzykaliów a także czapek studenckich, tarcz szkolnych, elementów mundurków szkolnych, celem przygotowania stałej wystawy w gablocie Biblioteki w budynku AHNS przy ul. Traugutta 61 a .

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 48 363 22 90 (wew. 60, 61) lub w budynku Biblioteki ul. Mazowieckiego 7a w Radomiu.

AKADEMIA HANDLOWA NAUK STOSOWANYCH W RADOMIU

REKRUTACJA TRWA:

ul. Traugutta 61a
tel. 603 441 717
e-mail: rekrutacja@ahns.pl
www.ahns.pl

Transport publiczny elektryczny

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji w Radomiu ogłosiło rekordowy dla siebie przetarg jeśli chodzi o zakres i orientacyjną kwotę transakcji - może ona przekroczyć 90 mln zł. Celem jest elektryczny transport publiczny.

Chodzi o zakup 20 nowych autobusów elektrycznych klasy maxi 12 m oraz budowę 10 stacjonarnych ładowników zajeżdżalnych o mocy 2 x 120 kW. Zamówienie jest związane z realizacją przez MPK projektu „Rozwój ekologicznego transportu publicznego w Radomiu poprzez zakup 20 autobusów elektrycznych wraz z infrastrukturą”, zgłoszonego do programu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Radomski projekt przeszedł pozytywnie ocenę formalną oraz ocenę merytoryczną i czeka na przyznanie dofinansowania we wnioskowanej wysokości ponad 73 mln zł (w tym 65,9 mln zł to dotacja, a 7,4 mln zł - preferencyjna pożyczka).

Objęte przetargiem autobusy mają posiadać akumulatory o pojemności min. 480 kWh, co powinno zapewnić zmagazynowanie energii umożliwiającej przejechanie co najmniej

300 km. Każdy z pojazdów posiadać minimum 75 pasażerów, w tym 25 na miejscach siedzących i będzie posiadać miejsce na wózek inwalidzki lub dziecięcy. Pojazdy będą klimatyzowane, w pełni dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, wyposażone w wyświetlacze LED i LCD, nagłośnienie do zapowiedzi kolejnych przystanków, monitoring, system liczenia pasażerów, trzy podwójne porty USB do ładowania baterii urządzeń mobilnych oraz kasowniki dotykowe, w tym jeden z funkcją terminala płatniczego. Dostawy autobusów następować będą sukcesywnie, w ciągu kolejnych 12 miesięcy od dnia podpisania umowy z wykonawcą zamówienia.

- To dalszy ciąg ogromnych zmian jakie zachodzą w komunikacji publicznej w Radomiu. Już kilka lat temu mocno postawiliśmy na poprawę komfortu podróżowania oraz na ekologię. Stąd systematycz-

nie zakupy m. in. nowoczesnie wyposażonych autobusów elektrycznych. Oczywiście wykorzystujemy tu wszelkie możliwości pozyskiwania funduszy zewnętrznych, w tym unijnych. Dziś mogą z dumą powiedzieć, że należymy do krajowej, a nawet europejskiej czołówki. Autobusy nisko- lub zeroemisyjne już teraz stanowią ponad połowę taboru MPK i na tym nie kończymy, co pokazuje kolejny ogłoszony przetarg - mówi prezydent Radomia Radosław Witkowski.

Obecnie MPK wysyła na ulice miasta 25 autobusów elektrycznych, co oznacza, że co czwarty pojazd miejskiego przewoźnika to bezemisyjny, nowoczesny „elektryk”. Przez lata MPK oraz miasto pozyskały na te pojazdy łącznie 54 mln zł różnych dotacji, przy wartości zamówień 69 mln zł netto.

W najbliższym czasie Gmina Miasta Radomia chce skorzy-

stać również z pieniędzy programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej, by kupić kolejnych 10

lub 12 autobusów elektrycznych i przekazać spółce MPK.

RED, fot. AMR

3 lata, 30 km, 300 mln

Rozpoczęła się jedna z największych inwestycji drogowych w regionie radomskim.

Chodzi o przebudowę, a właściwie budowę 30 kilometrów trasy 747 na odcinku Ilża-Lipisko - na odcinku 25 km trasa ta przebiegać będzie nowym śladem. Będzie to kontynuacja drogi od mostu w Solcu nad Wisłą do drogi krajowej nr 79 w Lipisku.

- Wysiłek i upór wielu ludzi sprawił, że dziś na placu budowy pojawił się ciężki sprzęt. Ta trasa ma znaczenie strategiczne dla rozwoju regionu radomskiego. Nowa droga wpłynie również na bezpieczeństwo i komfort w podróży - mówi w marcu Rafał Rajkowski, wicemarszałek województwa mazowieckiego.

Nakład prac jest ogromny. Na potrzeby inwestycji wykupiono ponad 125 ha gruntów. Prace potrwać 3 lata i będą realizowane przez firmę Strabag Sp. z o.o., na terenie gmin Lipisko, Siemno, Rzecznów i Ilża. Koszt sięgnie blisko 300 mln zł. Łącznie zostanie przebudowanych 19 skrzyżowań z drogami gminnymi i powiatowymi. Powstaną 29 obiektów inżynierskich, w tym wiadukt nad ul. Wójtowską i most nad rzeką Ilżanką w Ilży. Powstanie ronda w Pawliczce i przy ul. Staromiejskiej w Ilży. Dodatkowo zostanie wybudowanych 26 nowych przepustów i przejść dla zwierząt.

- Przebudowa drogi nr 747 będzie niewątpliwie największą inwestycją drogową na południowym Mazowszu, na którą od lat czekają mieszkańcy. Na jej realizację zabezpieczyliśmy w budżecie aż 277 mln zł - stwierdził marszałek Adam Struzik.

RED

Dla sportowców i kibiców

Od lat władze Radomia, niezależnie od opcji politycznej, stawiają na inwestycje w infrastrukturę sportową. Przynosi to efekty m. in. poprzez coraz częściej organizowane w mieście spektakularne zawody. A przed nami kolejne inwestycje w sport...

Już 1 czerwca na stadionie przy ul. Struga 63, Radom będzie gospodarzem towarzyskiego meczu reprezentacji U21 Polski i Macedonii Północnej w piłce nożnej.

- Ostatnio wspólnie z miastem zorganizowaliśmy finał Pucharu Polski kobiet. Kiedyś obiecałem prezydentowi, że gdy nowy stadion zostanie oddany do użytku, to postaram się, aby tutaj odbyła się kolejna duża impreza. Wierzę, że tak jak do tej pory te nasze wspólne imprezy stały na bardzo wysokim poziomie, tak również 1 czerwca zorganizujemy wydarzenie godne miasta i tego obiektu - zapowiada członek zarządu PZPN, prezes Mazowieckiego Związku Piłki Nożnej Sławomir Pietrzyk.

Natomiast we wrześniu Radom będzie gospodarzem finałowego turnieju o Pekao S.A. Superpuchar Polski. W hali Radomskiego Centrum Sportu zmierzą się cztery drużyny: Legia Warszawa jako zwycięzca Pekao S.A. Pucharu Polski oraz trzy najlepsze zespoły obecnego sezonu rozgrywek ligowych. Dotychczas Pekao S.A. Superpuchar Polski był rozgrywany w formie jednego meczu pomiędzy mistrzem ORLEN Basket Ligi a zdobywcą Pekao S.A. Pucharu Polski. O Superpuchar rywalizowano już także w Radomiu - w 2015 roku w hali MOSiR wygrała ekipa z Zielonej Góry.

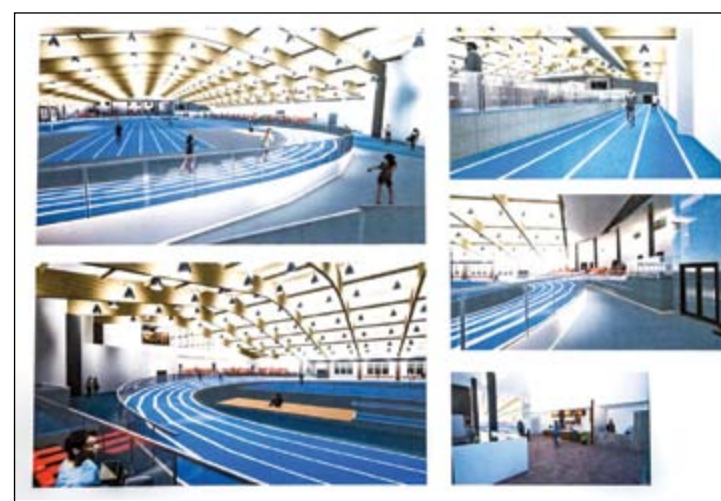
Zachęcone takimi wydarzeniami władze Radomia idą za ciosem - prezydent Radosław Witkowski zaproponował w nowej kadencji budowę trzech hal sportowych przy radom-

skich szkołach. Pierwsza z nich - hala lekkoatletyczna - ma powstać na terenie Zespołu Szkół Technicznych przy ul. Limanowskiego. Gotowa jest już koncepcja nowego obiektu (na zdjęciu). Teraz miasto będzie zabiegać o wpisanie inwestycji na listę zadań kluczowych dla rozwoju sportu. To umożliwi ubieganie się o dotację z Ministerstwa Sportu nawet w wysokości 80 proc. kosztów.

Hala ma pomóc młodym radomskim lekkoatletom i jednocześnie służyć uczniom szkoły. W ZST uczy się półtora tysiąca uczniów, dział tu też Szkoła Mistrzostwa Sportowego.

- Chcemy, żeby w każdym województwie była przynajmniej jedna hala lekkoatletyczna i ta mazowiecka powinna być w Radomiu. Mamy ku temu bardzo silne podstawy. Mamy wspaniały klub, wspaniałe środowisko lekkoatletyczne i będzie to idealne uzupełnienie stadionu lekkoatletycznego. A przede wszystkim nie będzie to pomnik, tylko żywy organizm, bo tu jest szkoła, która będzie na bieżąco z tego obiektu korzystać - stwierdził prezes Warszawsko-Mazowieckiego Okręgowego Związku Lekkiej Atletyki, mistrz olimpijski Tomasz Majewski, który poparł pomysły.

Zgodnie z koncepcją, w hali ma zostać zlokalizowana pięciotorowa bieżnia o długości 200 metrów oraz 60-metrowa bieżnia prosta. Zaprojektowane trybuny pomieszczą około 500 widzów. Powstanie też całe niezbędne zaplecze. Wszystko pozwoli zarówno trenować jak i rozgrywać

Fot. UM w Radomiu

Fot. archiwum „Gazety Radomskiej”

zawody lekkoatletyczne. Hala wypełni lukę pomiędzy dwoma budynkami dydaktycznymi Zespołu Szkół Technicznych stanowiąc łącznik między nimi. Szacunkowy koszt budowy to

56 mln zł. W ocenie władz miasta, obiekt ma szansę powstać w ciągu 3-4 lat.

A dodajmy, że Urząd Miejski podpisał już umowę na dokończenie bu-

RED

Nie bójmy się filozofować

Antoni Czapliński z Gdyni otrzymał nagrodę Leszka Kołakowskiego.

W kwitniu miał miejsce XVI Radomski Festiwal Filozofii Okna im. prof. Leszka Kołakowskiego, a stałym elementem imprezy jest przyznanie nagród Leszka Kołakowskiego laureatom Olimpiady Filozoficznej. W tym roku wiceprezydent Radomia Katarzyna Kalinowska wręczyła cześć na 3 tys. zł uczniowi VI Liceum Ogólnokształcącego im. W. Sierpińskiego w Gdyni. Nagrodę funduje córka profesora Kołakowskiego Agnieszka.

- Zawsze pamiętamy o słowach profesora, że najsmądzejsi ludzie pochodzą z Radomia. Tej mądrości wszystkim wam życzę. Życzę krytycyzmu, tym bardziej w tak trudnych czasach, kiedy na co dzień musimy odróżniać fałsz od prawdy i poszukiwać właściwych kierunków i ścieżek - mówiła do młodzieży Katarzyna Kalinowska.

Festiwal organizuje OKiSz Resursa Obywatelska.

RED, fot. AMR

„Medyk” rośnie

Na półmetku są prace przy rozbudowie radomskiego „medyka”. Za ponad rok będzie tu stał nowoczesny pięciokondygnacyjny budynek.

W czerwcu zeszłego roku rozpoczęła się duża inwestycja w tyłach Teatru Powszechnego - generalny remont starej części Medycznej Szkoły Policjalnej ul. Kelles-Krauza i budowa nowego skrzydła od strony ul. Pileckiego.

Placówka jest prowadzona przez Samorząd Województwa Mazowieckiego, w ramach Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Radomiu. Sejmik przeznaczył na inwestycję ok. 64 mln zł. W połowie marca dyrektor placówki Agnieszka Stolarczyk wraz z marszałkiem Adamem Struzikiem i wicemarszałkiem Rafałem Rajkowskim, podpisali i wmurowali akt erekcyjny pod budowę.

Nowa siedziba szkoły będzie miała prawie 1500 m kw. powierzchni użytkowej więcej - umożliwi to powstanie nowych sal wykładowych, pracowni praktycznej nauki zawodu (w tym opiekuńcza medycyna, masażu, sterylizacji medycznej, stomatologicznej), pomieszczeń socjalnych i sanitarnych, sali rekre-

acyjno-sportowej oraz auli. W projekcie uwzględniono pomieszczenia do indywidualnej pracy nauczycieli na każdym piętrze, pokój nauczycielski, pracownię symulującą nowoczesne sale szpitalne. Co istotne, projekt zakłada energooszczędność, zieloną architekturę, i ułatwienia

dla osób z niepełnosprawnościami. Na budynku powstanie zielony dach oraz panele słoneczne, zaprojektowano również recykling wody z instalacji sanitarnej, co pozwoli wykorzystywać wodę deszczową do utrzymania zieleni budynku.

RED, fot. AMR

**AKADEMIA HANDLOWA
NAUK STOSOWANYCH
W RADOMIU**

STUDIA

1000zł mniej za pierwszy semestr do 10 sierpnia

NOWOŚĆ!

**DYPLOMOWANY
SPECJALISTA
ZACZNIJ STUDIA BEZ MATURY**

ul. Traugutta 61a
tel. 603 441 717
e-mail: rekrutacja@ahns.pl
www.ahns.pl

Nie będzie smutno

Na niezwyklej wieczór wspomnieniowy zaprasza 17 maja RKSTiG Łaźnia.

Odbędzie się on w 10. rocznicę śmierci Sławomira Franckiego. Była to postać niezwykle. Pedagog, nauczyciel, angielskiego w LO im. R. Traugutta, VI LO im. J. Kochanowskiego, na Uniwersytecie Radomskim. Jednocześnie uzdolniony twórca kabaretowy. W 1984 roku stworzył kabaret Fajf, który przez wiele lat występował na scenach całej Polski. Fajf był zdobywcą wielu nagród na przeglądach i festiwalach, w tym Przeglądzie Kabaretów Amatorskich PAKA w Krakowie, Studenckim Festiwalu Piosenki w Krakowie, Lidzbarskich Biesiadach Humoru i Satyry. Po zakończeniu działalności Fajfu, Sławomir Francki prowadził kabaret Definitywny Odłot Bocianów. W trakcie imprezy można będzie obejrzeć skecze i posłuchać i piosenki obu kabaretów w wykonaniu ich członków i zaproszonych gości. **RED**

Jako pisarz

21 maja w Miejskiej Bibliotece Publicznej pojawi się znany stand uper.

O godz. 17.00 rozpocznie się spotkanie z Abelardem Giżą, jednym z najpopularniejszych polskich stand uperów. To jednocześnie scenarzysta, autor tekstów komediowych, założyciel i lider aktywnego w latach 1999-2014 kabaretu Limo, twórca serialu „Kryzys”, słuchowisk o przygodachuchy Leny oraz zbiorów opowiadań „Zagląda i czekoladki”. W Radomiu wystąpi jako autor promujący swój zbiór 24 opowiadań „Otworzyć po mojej śmierci”. Książka miała swoją premierę w grudniu zeszłego roku. **RED**

Lekarstwo na samotność

MOK Amfiteatr zaprasza 23 maja na spotkanie z Wojciechem Bonowiczem.

To kolejne „Spotkanie z literaturą”, prowadzone w tym roku w ramach Budżetu Obywatelskiego. Wojciech Bonowicz (ur. 1967) to ceniony poeta, publicysta, felietonista, „Tygodnika Powszechnego”. Wydał 5 tomów wierszy oraz książkę dla dzieci. To autor książek biograficznych o ks. Józefie Tischnerze, redaktor jego pism, opiekun merytoryczny Dni Tischnerowskich w Krakowie. Autor lub współautor wywiadów-rzek z o. Leonem Knabitem, Janiną Ochojską, Tomaszem Węclawskim i ks. Tadeuszem Isakowiczem-Zaleskim. Pretekstem do spotkania w Radomiu będzie jego najnowsza książka „Dziennik pocieszenia”. Autor przeprowadza nas w niej przez trudy dzisiejszego świata – wieczny brak czasu, kryzysy i epidemię samotności. **RED**

Trudny wybór z kolekcji

W Radomiu po raz kolejny podjęto próbę prezentacji części niezwyklej kolekcji sztuki drugiej połowy XX wieku. Ma być to stała ekspozycja Muzeum im. J. Malczewskiego.

Radomska kolekcja sztuki współczesnej to rzadkość i prawdziwy skarb, muzeum gromadziło ją przez lata. Kolekcja prac najwybitniejszych polskich artystów była budowana jeszcze w ramach działalności Działu Sztuki Muzeum Okręgowego w Radomiu, na długo przed utworzeniem odrębnego oddziału. W 1991 roku w kamienicach Gąski i Esterki przy radomskim rynku, otwarto Muzeum Sztuki Współczesnej, do którego trafiły zgromadzone dotychczas zbiory. W latach 1992-2015 MSW zgromadziło dodatkowo 2500 prac, które często przekazywane były jako dary od zaprzyjaźnionych artystów. Wieloletnim kierownikiem MSW był Mieczysław Szewczuk i to głównie jego, wraz ze Stanisławem Zbigniewem Kamińskim, można uznać za twórcę kolekcji. W 2016 roku liczyła ona już 4,5 tysiąca prac malarskich, rysunkowych i rzeźbiarskich.

Prace z kolekcji bywają pokazywane w Radomiu, głównie na wystawach organizowanych przez Muzeum im. J. Malczewskiego i MCSW Elektrownia. Często też są wypożyczane na ekspozycje w całej Polsce – ostatnio zachwycali gości wystawy „Sztuka widzenia. Nowosielski i inni” na Zamku Królewskim w Warszawie.

Tym razem muzeum postanowi-

ło stworzyć na Galerii stałą wystawę „Sztuka polska II połowy XX w. ze zbiorów Muzeum im. Jacka Malczewskiego w Radomiu”. Część galerii poświęconą malarstwu stanowią dzieła artystów posługujących się językami abstrakcjonizmu, ekspresjonizmu, informelu: Wojciecha Fangora, Jerzego Nowosielskiego, Ryszarda Winiarskiego, Henryka Stażewskiego, Tadeusza Brzozowskiego, Władysława Hasiora, Józefa Łukomskiego, Erny Rosensteina, Rajmunda Ziemińskiego. Obok prac malarskich dodatkowo 2500 prac, które często przekazywane były jako dary od zaprzyjaźnionych artystów. Ludmiły Stehnowej, Barbary Falender, Marii Pnińskiej-Bereś, Izabelli Gustowskiej oraz Józefa Łukomskiego, Jacka Waltosia, Jana Berdyszaka. Kuratorami wystawy są Magdalena Nosowska i Magdalena Kołtunowicz.

– To było nie lada wyzwanie, bo ze względu na rozmiar Galerii, z 5 tysięcy prac musiałśmy wybrać tylko 50. Dlatego w tym przypadku skupiłam się na pracach niefiguratywnych – tłumaczyła Magdalena Kołtunowicz.

– Warto podkreślić że to wystawa stała, ale będzie ona żyła, ulegała korektom – prace z niej będą wypożyczane, będą wędrować po całej Polsce. W miejsce wypożyczanych

będziemy więc prezentować kolejne z kolekcji – dodała na wernisażu

10 maja Magdalena Nosowska. **RED, fot. AMR**

Obiekt i przetworzenie

W Muzeum Wsi Radomskiej można podziwiać niezwyklej wystawę „Widzenie Świata Sikory”, będącą przykładem na udane połączenie kulturalnych i turystycznych ambicji.

Na terenie całego skansenu stanęły w kwietniu drewniane stelaże, a na nich zamontowano prace znanego artysty fotografa Tomasza Sikory. To 45 zdjęć, przedstawiających ludzi oraz plenery Muzeum Wsi Radomskiej, efekt wielu godzin fotografowania plenerów muzealnych, pól i zagród. Tomasz Sikora podczas trwających ponad rok wycieczek do radomskiego skansenu, stworzył niepowtarzalny zestaw fotografii, które poddał wypracowanej przez siebie meto-

dy obróbki. Dzięki temu powstały niezwykle malarskie, w duchu impresjonistyczne, unikatowe obrazy. Stoją wprost w miejscach wyobrażenia zdjęć, przez co widz ma możliwość porównania bazowego krajobrazu czy budynku z jego malarsko-fotograficzną wizją. Goście muzeum mogą też bawić się w wyszukiwanie wszystkich plansz na terenie skansenu.

– Chciałem podziękować, że przybyliście tu z tak daleka i prze-

pięknymi obiektami, które są tutaj na terenie muzeum. Podziwiam organizatorów, że podjęli takie ryzyko, bo jednak w pewnym sensie jest taka ingerencja w bardzo pięknie zaplanowany obszar, w tej przestrzeni muzealnej. Zobaczymy, czy to będzie współgrało. Sam jestem ciekaw – mówił artysta do gości podczas wernisażu.

Tomek Sikora to fotograf, ale również twórca plakatów teatralnych i filmowych oraz ilustracji książkowych. Pracował dla agencji

reklamowych w Europie, Australii i USA. Jest autorem kilkudziesięciu wystaw indywidualnych na całym świecie oraz ponad 80 wydawnictw autorskich. Był wielokrotnie nagradzany za kreatywność w fotografii, dwukrotnie wybrany fotografem reklamowym roku w Australii, gdzie mieszkał przez wiele lat. Kuratorem wystawy jest Sebastian Klochowicz, a odwiedzający radomski skansen będą mogli ją oglądać do końca roku. **RED, fot. AMR**

W maju o miłości

Najbliższy koncert Radomskiej Orkiestry Kameralnej poświęcony będzie twórczości Gustawa Mahlera.

Mahler (1860 - 1911) to austriacki kompozytor, przez większość krytyków uważany za jednego z najwybitniejszych symfoników w historii muzyki. Choć za życia ceniony był przede wszystkim jako dyrygent (zwłaszcza w repertuarze beethovenowskim i wagnerowskim), a jego własne kompozycje nie były akceptowane przez wiedeńskie środowisko muzyczne.

Podczas koncertu ROK poprowadzi maestro Jurek Dybał, a w roli solistki wystąpi niemiecka mezzosopranistka Ulrike Helzel, która ma na swoim koncie sukcesy w wielu konkursach wokalnych, m.in. na Konkursie Dworaka w Karłowach w latach 1990 r. została nagrodzona przez Fundację Ryszarda Wagnera, a w Halle otrzymała Nagrodę Handla (1995 r.).

W Radomiu usłyszymy m. in. „Rückert Lieder” Mahlera, ale również kwartet d-moll „Śmierć i dziewczyna” Franza Schuberta w opracowaniu na smyczki Mahlera. Koncert rozpocznie się 18 maja o godz. 18.00 w sali ROK. **RED**

W Łaźni kraina łagodności

XXXI Ogólnopolski Turniej Śpiewających Poezję Łaźnia 2024 był krótki, ale magiczny.

W tym roku organizator turnieju -RKSTiG Łaźnia – postawił na dwa niezwykle koncerty: 10 maja wystąpiła aktorka i piosenkarka Katarzyna Dąbrowska (na zdjęciu) z recitalem „13 randek DaNuty Rinn -piosenki o miłości”. Towarzyszyły jej na scenie Urszula Borkowska (piano) i Wojciech Gumiński (kontrabas). Danuta Rinn była wszechstronnie wykształconą muzycznie, a łatwość z jaką śpiewała arcytrudne kompozycje, to pułapka dla tych, którzy próbują się z jej piosenkami mierzyć. Jednak tu obaw nie było - kunszt śpiewaczy i

oryginalna barwa głosu Katarzyny Dąbrowskiej, blyskotliwe aranżacje Urszuli Borkowskiej nadały znanym i lubianym piosenkom Rinn zupełnie nowe brzmienie. Z kolei 11 maja Łaźnia zaprosiła na koncert „Szabat u Leśmiana”. Był to program artystyczny w oparciu o wiersze Bolesława Leśmiana, do których muzykę stworzył Adam Szabat, znany kompozytor, wokalista i tekściarz. Aranżacją zajęli się Waldemar Korzeniowski i Michał Iwanek. **RED, fot. AMR**

Iwona (bardzo) na serio

Z końcem kwietnia Teatr Powszechny w Radomiu dał premierę jednego z najczęściej wystawianego dramatu Witolda Gombrowicza „Iwona, księżniczka Burgunda”. Wyzwanie było wielkie...

Tym bardziej, że Radom jest chyba jedynym miejscem na świecie, gdzie regularnie możemy oglądać różne wersje tej sztuki – tylko podczas ostatniego festiwalu gombrowiczowskiego mogliśmy podziwiać je w interpretacji Teatru im. W. Sienkowskiej z Rzeszowa i Teatru Ludowego z Krakowa.

Oczywiście premierowe przedstawienie radomskiego teatru stanowi przygotowanie do zbliżającego się XVI Międzynarodowego Festiwalu Gombrowiczowskiego, który już w październiku. Wpisuje się też w obchody przypadające w tym roku 120. rocznicy urodzin Gombrowicza i bierze udział w X Konkursie na Inscenizację Dawnych Dzieł Literatury Polskiej i Europejskiej „Klasyka Żywa”.

A jak wypadło? Trzeba powiedzieć, że twórcy spektaklu dźwięgnęli odpowiedzialność. Powstała sztuka, która nie pozostawia obojętnym, bardzo mocna, na serio, pełna przemocy – fizycznej, psychicznej, seksualnej. Reżyser Jarosław Tumidajski, na ile mógł, obczynał Franza Schuberta w opracowaniu na smyczki Mahlera. Koncert rozpocznie się 18 maja o godz. 18.00 w sali ROK. **RED**

zwłaszcza, kiedy postać tytułowej Iwony zmusza wszystkich wokół do przewartościowań, każe przemyśleć własne występy i pozycję w stadzie. Niezwykła jest, kreowana przez Nelę Maciejewską, figurantka Iwony, która – choć jak wiadomo nie ma w sztuce wielu kwestii – nie jest niemy popychadłem, a silną jednostką, która ma swoje pragnienia i buntuje się przeciwko tym, którzy chcą za nią decydować. Tym mocniej wybrzmiewa finałowa scena, kiedy księżniczka rzuca się

wręcz na słynne karaski i pożera je, w świadomiej rozpaczy popełniając samobójstwo.

W ogóle historia, która zaczyna się jak barwna, ironiczna komedia (tu są Damy dworu – Joanna Jędrzejek i Natalia Samojlik), z czasem (a spektakl trwa ponad dwie i pół godziny) zamienia się w mroczny dramat. Pomagają w tym aktorzy, grający na wysokim C: Marek Braun (Król Ignacy), który na oczach widzów przeistacza się w

murdercę, Michał Węgrzyński jako

groźny, zepsuty szambelan, kryjaca i odkrywająca emocje Małgorzata Maślanka (Królowa Małgorzata), i świetni, pełni energii: Tomasz Wóltński (Książę Filip), Zuzanna Repelowicz (Iza), Filip Lannik (Cyryl), Mateusz Paluch (Cyprian, Innocenty).

Jest to spektakl wizualnie bezbłędny, bardzo malarski, ze świetnymi, barwnymi kostiumami (Krzysztof Szymczak), przemysłową, inteligentną scenografią (Michał Drac) i światłami (Radosław Kosmala). Wszystko podbija monumentalna muzyka. Niektóre obrazy – Iwona śpiąca pod drzewem, ekspozycja całego dworu królewskiego, obnażający się przed sobą książkę i Iwona – na długo zostają pod powiekami. Wiele ze scen zostaje też w głowie – jak ta, kiedy Książę Filip w końcu wraz ze wszystkimi kłęką nad ciałem Iwony, tak jak mu kazali...

Na „Iwone, księżniczce Burgunda” Teatr zaprasza 7, 8 i 9 czerwca. Dodajmy, że prezentowana powyżej fotografia ze spektaklu została zdjęciem dnia na stronie e-teatr.pl. Autorem jest Bogdan Karczewski. **RED, fot. Teatr Powszechny w Radomiu**

Co robić nocą?

Tej nocy będzie się działo! W Radomiu tegoroczna Noc Muzeów będzie barwna i dynamiczna – 18 maja nie zabraknie nawet plenerowego spektaklu i... nauki tanga.

Najwcześniej, bo już o godz. 13.00, rozpocznie się właśnie impreza „Do zakochania tanga krok”. W ramach cyklu Radomskie Spotkania z Tangiem Argentyńskim w Kamienicy Deskurów, aż do godz. 00.30, zaplanowano m.in. warsztaty tańca, koncert zespołu ReTango i milongę. Atrakcją wieczoru będzie pokaz mistrzowskiej pary tancerzy Magdaleny Bochińskiej i Tomasza Bossi. Imprezy organizują Dom Kultury Borki i Stowarzyszenie Tango Radom.

W godz. 18.00 – 00.00 otwarte będzie oczywiście Muzeum im. J. Malczewskiego, które tegoroczną Noc Muzeów zaplanowało w klimacie PRL, nawiązując do ekspozycji „Radomskie Zakłady Przemysłu Skórzanego Radoskór 1959-1999”. W programie m. in. oprowadzania kuratorskiego po wystawach, koncert Piotra Zarzyki z zespołem, pokaz mody w wykonaniu uczniów Zespołu Szkół Skórzano-Odziewowych Stylizacji i Usług, animacje, konkursy, warsztaty dekorowania pierników w Aptece Kultury, pokaz wynalazków początku XX wieku (Zespół Szkół Elektrycznych im. Bohaterów Westerplatte). Ponadto strefa gastronomiczna, gdzie możliwe napięcia się z oryginalnego saturatora. W Muzeum Historii Radomia wybijanie monet i konkurs układania mega puzzli.

W podobnych godzinach będzie otwarte Mazowieckie Centrum Sztuki Współczesnej Elektrownia, gdzie czynna jest m.in. wystawa „Znak i kolor” Rajmunda Ziemińskiego, jedyną z czołowych polskich malarzy drugiej połowy XX wieku, radomianina, profesora Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Muzeum Wsi Radomskiej zaprasza o godz. 19.00 na koncert Voytki Sokołnickiego, jednego z twórców słynnego tria muzycznego Tre Voci. OKiSz Resursa Obywatelska tej nocy nie będzie udostępniać wystawy „Salwador Dali w Radomiu”, ale w zamian proponuje plenerowe widowisko teatralne „Trzy oblicza Sa-

lvadora Dali” w wykonaniu Teatru Formy z Wrocławia (na zdjęciu). Na radomskim Rynku o godz. 21.30 rozpocznie się widowisko nawiązujące do zyciorysu słynnego artysty. Przywołane zostaną obrazy zryta czy topniejących zegarów, członka złożonego z szuflad, ekscentrycznych kobiet czy dzikich zwierząt, które stały się znakiem firmowym malarza. Teatr Formy (dawny Współczesny Teatr Pantomimy) to teatr istniejący od 1996 roku, założony i prowadzony przez Józefa Markockiego, wywodzącego się z Wrocławskiego Teatru Pantomimy i szkoły Henryka Tomaszewskiego. **RED, Fot. Teatr Formy**

Wczoraj i dziś

Jak bardzo zmienia się świat...

Nasza gazeta od lat zajmuje się rejestrowaniem zmian, jakie zachodzą przez lata w miejskim krajobrazie. Nie możemy więc nie wspomnieć o nowym, niezwykle wydawnictwie „Radom sentymentalny 2. Pociąg do Radomia”. Tu dopiero widać, jak zmienia się świat za naszymi oknami!

Wydawcą albumu jest Rada Miejska w Radomiu (to już dziesiąta jej publikacja) i RKSTiG Łąźnia, pomysłodawcami i autorami wstępnego opracowania Piotr Rogólski oraz śp. Jerzy Kutkowski. Marcin Kępa jest autorem tekstów literackich, a opracowaniem graficznym zajął się Marcin Kucwicz.

„To nieśpieszna, trochę sentymentalna opowieść o dawnym Radomiu,

sywanymi miejscami, np. „Resursa Obywatelska i okolice”, „Ul. Wałowa”, „Miasto Kazimierzowskie”, czy „Plac przed gmachem Corazzięgo”. Miejsca te opatrzone są informacją, fragmentem opisu z dawnej prasy czy literacką impresją. Wydaj się jednak, że największym atutem tego starannie wydanego albumu są fotografie. Ponad 200 zdjęć dawnego Radomia, do tego wycinki z gazet, mapy, pocztówki, foldery i etykiety reklamowe, etykiety, udostępnione przez Muzeum im. J. Malczewskiego, OKiSz Resursa Obywatelska, Archiwum Państwowe w Radomiu, Narodowe Archiwum Państwowe, serwisy Fotopolska i Polona, stronę retropedia.radom.pl oraz archiwum prywatne Tomasza Staniszewskiego. Wydawnictwo zbiera i prezentuje więc materiały rzadkie, oryginalne, często będące jedynymi dowodami na istnienie czy rozwój danej instytucji, budynku, sklepu, placu. Wszystko to sprawia, że książka autentycznie przenosi nas w dawne czasy – możemy np. podziwiać tu dziewiętnasto-

Takich smaczków jest tu wiele. Dzięki fotografiom wykonywanym na przestrzeni ponad stu lat możemy zobaczyć, jak wyglądał budowa Osiedla XV-lecia PRL, radomskiej katedry albo wielkiego kościoła Najświętszego Serca Jezusowego. Podziwiać możemy gmach Komisji Województwa Sandomierskiego cały obrosnięty bluszczem, albo dzisiejszą siedzibę Miejskiej Biblioteki Publicznej, jeszcze bez nadbudówki, która była pomysłem niemieckiego okupanta. Szczególne wrażenie robią gmachy użyteczności publicznej, udekorowane swastyką i armaty na pl. Konstytucji 3 Maja, imponująco wygląda nowo wybudowany pałac Karscha i hotel Europejski...

Albo dworzec kolejowy i plac dworcowy – na czarno-białej fotografii widzimy dumnych kolejarzy stojących przy lokomotywie, a za nimi budynek dworca z napisem „Radom”.... cyrylicą. Na następnych stronach – ten sam budynek zniszczony podczas działań wojennych, albo jako tło wizyty króla Rumunii. A na placu dworcowym albo klomb, albo basen pożarowy. Zaś na postoiu stoją stare skody i warszawy. Dworzec jest w ogóle pretekstem do wydania albumu – stara się bowiem opowiedzieć o rozwoju miasta od czasu przeprowadzenia linii kolejowej Iwanogrodzko-Dąbrowskiej (1885 r.), komunikującej Radom ze światem.

„Tytułowy pociąg ma już nad Mleczną prawie 140 lat, zaś na zbudowanej od nowa trasie do Warszawy zdecydowanie pobił osiągi przedwojenne, które do niedawna zdawały się nie do przeskoczenia. Od roku cieszymy się z sąsiedztwa nowego portu lotniczego Warszawa Radom im. Bohaterów Radomskiego Czerwca. Miejsce to też, jak kiedyś pisano o kolei „zbliża Radom do świata – pisze we wstępie wieloletni radny Dariusz Wójcik.

Niezwykle są zdjęcia z dzisiejszego pl. Jagiellońskiego – przecież kiedyś był tu wielki targ na świeżym powietrzu, ale też hala targowa. Odbływały się uroczystości wojskowe i polityczne, działał Dom Robotniczy, na parterze którego działało kino „Apollo”. Tu odsłonięto, a potem zburzono Pomnik Wdzięczności, tu wreszcie w 1991 roku otwarto nowy gmach teatru.

Nie mogło zabraknąć w książce fotografii z ulic Żeromskiego i Traugutta, w tym słynnej restauracji Wierzbickiego, apteki Pod Białym Orłem, Zakładów Naukowych Żeńskich Marii Gajl. Jest też dzielnica żydowska, ze zdjęciami nieistniejącej już synagogi, getta, ale też momentem odsłonięcia pomnika Pamięci Żydów Radomia.

Obszerna dokumentacja fotograficzna dotyczy dawnych radomskich koszar – to niezwykle obserwować żołnierzy w pracy w kuchni, w ogrodzie, podczas prób orkiestry, musz-

o magicznych miejscach na mapie miasta, zmieniających się, co oczywiste, wraz z upływem czasu, ale które naszym zdaniem zachowały do dziś swój genius loci, nieuchwytnie piękno i klimat” – piszą we wstępie autorzy.

Rzeczywiście, książka podzielona jest tematycznie zgodnie z opi-

wieczną panoramę miasta, z górującą kopułą... cerkwi. Albo obrazki z życia w drewnianych barakach za wieżą ciśniową w Glinicach. Albo taki obrazek: 15 maja, w dzień czynu partyjnego urzędnicy grabią i przekopują działkę przed nowo wybudowanym kinem „Odeon”...

try i ćwiczeń. A nowsze zdjęcia prezentują budowę Galerii Słonecznej, która zajęła miejsce koszar. Za 50 – 100 lat to będą mocno historyczne zdjęcia...

Przykłady można by mnożyć. „Radom sentymentalny 2” to ponad 220 stron zmian uchwycionych w kadrze.

Autorami zdjęć w albumie są: Antoni Adamowicz, Damian Jendrzejczyk, Wojciech Kalinowski, Mirosław Kowalski, Marcin Kucwicz, Jan Kutkowski, Jerzy Kutkowski, Piotr Rogólski, Wojciech Stan, Jerzy Szepetowski, Antoni Zuchowski.

RED